

INGLIZ TILI O'QITISH METODIKASI TURLARI

Yoqubjonova Diyora Uchqunovna

Toshkent Davlat Texnika Universiteti katta o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ingliz tili o'qitish metodikalari bo'yicha ilmiy maqolalar va tadqiqotlar mavjud. Bu maqola, o'qitishning eng yaxshi usullarini, o'quvchilarning o'rganish jarayonida qanday rivojlanishini va o'qitishning natijalarini o'rganishga yordam berishi maqsadida tuzilgan. Bu maqola orqali o'qitishning yuqori sifat va samaradorlik darajasini ta'minlash, o'rganish jarayonida xatolarni kamaytirish va o'quvchilarning yuqori darajada tillarni o'rganishini ta'minlash uchun muhim ma'lumotlarni topish mumkin.*

Kalit so'zlar: *Ingliz tili, interaktiv, innovatsion, metodika, dastur, audiolingval metod.*

Ingliz tili o'qitish metodikasi darslarni tashkil etish, ma'ruzalar va mashg'ulotlar orqali til bilimni o'rganishga yo'l qo'yadigan qo'llanmalar, usullar va strategiyalardan iborat bo'ladi. Bu metodikalar orqali til o'rganish davomida talabalar ustida o'zlashtiruvchan, interaktiv va amaliyotlarga yo'naltirilgan muhit yaratiladi. Quyidagi ko'rsatmalar ingliz tili o'qitish uchun umumiy usullar va tavsiyalar bilan tanishib beradi:

Maqsad belgilash: O'qituvchi o'rgatishning asosiy maqsadlarini va talabalarning kerakli til bilim darajasini aniqlab olishi kerak. Bu, darslar va ta'lim materiallarini to'plab olishda yordam beradi.

Interaktivlik va kommunikatsiya: Til o'rganishning asosiy tamoyillari oralig'ida talabalar orasida faol interaktivlik va kommunikatsiya amalga oshirilishi kerak. Suhbatlar, rol o'yinlari, partner ishlari va guruh mashg'ulotlari bu qatorda foydali bo'ladi. Kelib chiqishga asoslangan ma'ruzalar: O'qituvchi ma'ruzalarini talabalarining asosiy kommunikativ bo'lishiga asoslangan holda tuzishi muhim. Buning uchun ko'plab til ko'nikmalari, misollar, rasmlar va grafiklar foydalanilishi mumkin.

Amaliyotlarga yo'naltirilgan o'qish va yozish mashg'ulotlari: Talabalar o'qish va yozish jarayonlarida amaliyotlarga yo'naltirilgan mashg'ulotlardan foydalanishlari lozim. Bunda gaplarni, qo'llanmalar va qo'shimcha materiallardan mustaqil ravishda foydalanish talab etiladi.

Tinglash va eshitish: Til o'rganishning muhim qismi tinglash va eshitish ko'nikmalari ustida ishlashdir. O'qituvchi talabalarning eshitishini mustahkamlaydigan ma'ruzalar va tinglash vaqtlarini o'rgatish bilan bu ko'nikmalarni rivojlantirishi kerak.

Muloqotlarga asoslangan mashg'ulotlar: Talabalar orasida muloqotni rivojlantirish uchun guruh mashg'ulotlari, rol o'yinlari va so'rovnomalar ishlatish foydali bo'ladi. Bu, talabalarning o'zlarini ifoda qilish, savollar yaratish va javob beringish qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi.

O'qitish texnikalari va tez-tez mustaqil ish: O'qitishni ko'rsatishning bir qismi hamda talabalarning mustaqil ravishda o'rganishini ta'minlash uchun tarjima, gap-to'g'ri qilish va qayta yozish mashg'ulotlari kabi o'qitish texnikalaridan foydalanish foydali bo'ladi.

Talabalarning motivatsiyasini oshirish: O'qitish jarayonida talabalarni til o'rganishga motivatsiyalash, til bilimiga yo'naltirish va ularning talablarini va muvaffaqiyatlarini takrorlash uchun stimullash usullari qo'llanilishi muhimdir.

Dastur va ko'rsatkichlarni o'rganish: Til o'rganishning tartibi, dars vaqtini va mashg'ulotlarini tartibga solish o'qitish jarayonida samaradorlikni oshiradi. Dars rejalari, mavzular tartibi va ko'rsatkichlar talabalarga yo'l yordam berishi uchun belgilanishi lozim.

Muvaffaqiyatni baholash: Talabalarning o'zlarining til bilim darajasini baholash, muvaffaqiyatlarini e'lon qilish va ularni qo'llab-quvvatlash uchun ustunliklari ta'qdim etish lozim. Bu, ularni o'zlarini motivatsiyalash, ilg'orliklarni belgilash va mustaqil o'rganishga rag'batlantirishga yordam beradi.

Kommunikativ metod: Bu metod o'qitishni amaliy va kommunikativ muammo yechishga qaratilgan. Bu metodda, o'quvchilar o'zlarini natural tillar tarzida ifoda qilishga qaratiladi. Grammatika va lug'atning o'zgarishi ustidan ko'p ishlash orqali o'quvchilar o'zlarini rivojlantirishi uchun qo'llaniladi.

Audiolingval metod: Bu metod o'qitishni tinglash, gapirish va yozish jarayonlariga qaratilgan. O'quvchilar tezkor hayotning bilan tanishib chiqarilishi, ovozli va qo'shimcha materiallar yordamida gaplarni takrorlashi, va tinglashdan so'ng jiddiy tarzda gapirishga odatlandirish uchun intensiv reja asosida ishlatiladi.

Struktural metod: Bu metod o'qitishda tarkibiy qoidalarni o'rganishga asoslangan. O'quvchilar grammatik qoidalarni tushunish, gaplarni tahlil qilish, so'zlar va jumladan iborat gaplarni yasashni o'rganish uchun ko'plab amaliy mashqlar va tashqi materiallar ishlatiladi.

Tashqi resurslar va onlayn platformalar: Internetda bir qancha onlayn platformalar va resurslar mavjud, bu yerlarda o'quvchilar uchun darsliklar, o'zlashtirilgan mashqlar, tinglash va gaplash materiallari, video darslar va boshqa ilovalar mavjud. Bu tashqi resurslardan foydalanish o'quvchilarni o'z vaqtlarida va ko'plikda o'rganish imkonini beradi.

Immersion metodi: Bu metodda o'qituvchi o'quvchilarga tilni butun kun davomida o'zaro muloqot, yozuvlash, tinglash va gaplash jarayonida o'rganishlari talab qilinadi. Bu ko'rsatkichlar tarqalib, qo'shimcha qoidalar yoki grammatikani qabul qilish, qayta yozish va matnda yozuvlarni qo'llashga imkon beradi.

Bu metodlar har bir o'quvchi guruhi uchun moslashtirilishi mumkin, va o'qituvchining maqsadlariga, o'quvchilarining talablari va o'zlashtirishining afzalliklari bilan bog'liq. Eng muhim narsa o'quvchining motivatsiyasi va qiziqishi sifatida saqlanishi, chunki bu muhim asosiy jihat o'rganish jarayonida.

Ingliz tili o'qitish metodikasi shaxsiy talabalar va o'qitish mexnatlari asosida o'zgarishi mumkin, shuning uchun o'qituvchilar o'z metodikalarini o'zgartirish va moslashtirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1) INGLIZ TILI FANINI O'QITISHDA ZAMONAVIY METODLARDAN FOYDALANISH YD Uchqunovna - ... APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 2023 <https://interonconf.org/index.php/fra/article/view/5346>
- 2) INGLIZ TILI O'QITISHNING INNOVATSION METODIKASI YD Uchqunovna - INTELLECTUAL EDUCATION TECHNOLOGICAL ..., 2023 <https://interonconf.org/index.php/neth/article/view/5364>
- 3) Uchqunovna, Yoqubjonova Diyora. "TEXNIKA FANLARINI O'QITISHDA MUAMMOLI TA'LIM METODLARIDAN FOYDALANISH." Journal of new century innovations 28.1 (2023): 237-240.
- 4) Uchqunovna, Y. D. (2023). INGLIZ TILI FANINI O'QITISHDA ZAMONAVIY METODLARDAN FOYDALANISH. SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 2(16), 82-84.
- 5) Uchqunovna, Y. D. (2023). INGLIZ TILI O'QITISHNING INNOVATSION METODIKASI. INTELLECTUAL EDUCATION TECHNOLOGICAL SOLUTIONS AND INNOVATIVE DIGITAL TOOLS, 2(18), 120-123.
- 6) Uchqunovna, Y. D. (2023). TEXNIKA FANLARINI O'QITISHDA MUAMMOLI TA'LIM METODLARIDAN FOYDALANISH. Journal of new century innovations, 28(1), 237-240.
- 7) Uchkunovna, Yokubjonova Diyora. "Innovative ways of teaching English." Web of Scientist: International Scientific Research Journal 3.5 (2022): 130-134.
- 8) Uchkunovna, Y. D. (2022). Innovative ways of teaching English. Web of Scientist: International Scientific Research Journal, 3(5), 130-134.
- 9) Study of paralinguistic devices in modern linguistics MJ Ortiqova, MT G'ozieva, DU Yoqubjonova - International Journal of Psychosocial Rehabilitation, 2020 https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=78XxF6kAAAAJ&citation_for_view=78XxF6kAAAAJ:UeHWp8X0CEIC
- 10) Uchqunovna, Y. D. (2022, January). CLASSROOM OBSERVATION IN TEACHING PRACTICE. In Conference Zone (pp. 51-52).
- 11) Zakirova, S. I. (2023). Educational web quests in organization and management independent work of students. Journal the Coryphaeus of Science, 5(4), 4-8.
- 12) Zakirova, S. I. (2023). THE ROLE OF INDEPENDENT WORK IN THE STUDY OF A FOREIGN LANGUAGE AT A UNIVERSITY. Innovation Scholar, 10(1), 19-24.

- 13) Zakirova, S. I. (2019). THE IMPORTANCE OF COMMUNICATIVE METHODOLOGY IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE. Scientific and Technical Journal of Namangan Institute of Engineering and Technology, 1(5), 326-328.
- 14) Zakirova, S. E. (2018). THE COMPONENTS AND GUIDELINES FOR TEST AND MATERIAL DESIGNING. Инновационное развитие, (1), 69-70.
- 15) Nilufar, K. (2021). Effective Methods in Teaching Grammar. International Journal on Orange Technologies, 3(4), 190-191.
- 16) Xamidova, N. D. (2020). EFFECTIVE PEDAGOGICAL METHODS IN TEACHING ESP FOR STUDENTS. Theoretical & Applied Science, (2), 724-727.
- 17) Xamidova, N. D. (2020). EFFECTIVE PEDAGOGICAL METHODS IN TEACHING ESP FOR STUDENTS. Theoretical & Applied Science, (2), 724-727.
- 18) Jumayevna, X. N. (2022). EXPERIENCING UPCOMING APPROACHES WHILE TEACHING FOREIGN LANGUAGE. Web of Scientist: International Scientific Research Journal, 3(6), 496-498.
- 19) Хамидова, Н. (2022). Otm talabalariga xorijiy tilini o'qitishda interferension qiyinchiliklarni bartaraf etish. Современные тенденции инновационного развития науки и образования в глобальном мире, 1(4).
- 20) Rasulkulova, K. T. (2020). MODERNIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS AS ONE OF THE WAYS TO REFORM THE EDUCATION SYSTEM IN UZBEKISTAN. Theoretical & Applied Science, (2), 714-716.
- 21) Xamidova, N. D., & Rasulkulova, K. T. (2019). DYNAMICS OF DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL TERMS IN ENGLISH LANGUAGE. THE APPEARANCE OF NEW TERMS. Theoretical & Applied Science, (5), 644-648.
- 22) Kamola, R. (2018). A rough Guide to integrating technology in EFL classroom. Научный журнал, (11 (34)), 49-51.
- 23) Rasulkulova, K. (2018). EVALUATING TRANSLATION COMPETENCE OF ESP STUDENTS. Интернаука, (5), 78-79.
- 24) Rasulkulova, K. T. (2023). EFFECTIVE METHODS OF FOULING FROM MODERN TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN STUDENTS. Journal the Coryphaeus of Science, 5(3), 154-158.
- 25) Rasulkulova, K. T. (2023). EFFECTIVE WAYS USING GAME IN TEACHING ENGLISH LANGUAGES. Innovation Scholar, 10(1), 14-18.
- 26) Tursunbaevna, R. K. (2022). INDESPESABILITY OF WORD STOCK IN TARGET LANGUAGE. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(1), 603-606.
- 27) Djalalovna, R. S. (2023, January). EFFECTIVE TEACHING FOREIGN LANGUAGES USING PRINCIPLES. In Conference Zone (pp. 18-25).
- 28) Djalalovna, R. S. (2023). FORMATION OF READING TECHNIQUES FOR STUDENTS OF THE LANGUAGE FACULTY. PEDAGOG, 6(3), 355-358.
- 29) Djalalovna, R. S. (2022). TEXT AND ITS CHARACTERISTICS IN LINGUISTICS. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(2), 60-63.

30) Jalolovna, R. S. (2022, May). THE WAYS OF IMPROVING SPEAKING ABILITY IN ENGLISH. In Conference Zone (pp. 171-172).